

HORACIO QUIROGA • Anakonda ve Diğer Öyküler

HORACIO QUIROGA 31 Aralık 1878'de Uruguay'ın Salto kentinde, Prudencio Quiroga ile Pastora Forteza'nın altıncı çocuğu olarak doğdu. İki yaşında babasını kaybetti. Uruguay'ın başkenti Montevideo'da okudu. İlgi alanları çok çeşitliydi; edebiyat, kimya, fotoğraf ve bisiklet tutkunuydu. Yirmili yaşlarının başında Edgar Allan Poe'nun yapıtlarını okudu ve çok etkilendi. 1906'da, öykülerine de ilham kaynağı olan Misiones'teki bir çiftliğe taşındı, burada evlendi ve iki çocuğu oldu. Eşi 1915'te hayatını kaybetti. Quiroga bunun üzerine Buenos Aires'e taşındı. Edebiyat çalışmalarını burada sürdürdü. Tekrar evlendi ve bir süre sonra Misiones'e döndü. 19 Şubat 1937'de hayatını kaybetti. Geride onlarca öykü ve şiir, romanlar ve oyunlar bıraktı. *El crimen del otro* (1904), *Historia de un amor turbio* (1908), *Cuentos de amor de locura y de muerte* (1917), *Cuentos de la selva* (1918), *Anakonda* (1921), *Los desterrados* (1926), *El sillón del dolor* (1937) en bilinen kitaplarıdır.

Anaconda

İletişim Yayınları 3656 • Dünya Edebiyatı 347

ISBN-13: 978-975-05-3943-5

© 2026 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2026, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYAN Necdet Dümelli

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Carlos Alberto Castellanos, “Orman”

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Beyza Metin

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44870

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No. 6/41

Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 32 38

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No. 6

Bağcılar 34218 İstanbul · Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

HORACIO QUIROGA

Anakonda ve Diğer Öyküler

ÇEVİRİ ve ÖNSÖZ

Tozan Alkan - Özge Cengiz

Tüm dipnotlar çevirmenlere aittir.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

HORACIO QUIROGA

TOZAN ALKAN - ÖZGE CENGİZ.....7

Anakonda..... 13

Anakonda'nın Dönüşü.....49

Geceleyin..... 67

Oğul.....79

Juan Dar  en.....85

  l   Adam.....99

Av..... 105

Anakonda

I

Gece saat ondu ve bunalıcı bir sıcak vardı. Ormanı ağır bir hava kaplamıştı, yaprak kımıldamıyordu. Kömür gibi gökyüzü, zaman zaman ufkun bir ucundan diğer ucuna sessiz şimşeklerle aralanıyordu. Işık gibi öten yağmur fırtınası henüz çok uzaklardaydı.

Lanceolada bir patikada, engerek yılanlarının genel yavaşlığıyla hasırotlarının arasından yol alıyordu. Bir buçuk metre boyunda çok güzel bir yılanı. Siyah çizgileri cetvelle çizilmiş gibi muntazamdı. Tıpkı insanların elleriyle yaptıkları gibi, diliyle toprağın güvenli olup olmadığını yoklayarak ilerliyordu.

Avlanmaya gidiyordu. Bir yol ayırımına geldiğinde durdu ve dikkatli bir şekilde kıvrılarak bir halka oluşturdu. Yerine iyice yerleşti, başını eğerek alt çenesini gövdesinin üstüne koydu ve sessizce beklemeye başladı. Tam beş saat bu şekilde bekledi. Ne kötü bir gece! Sabaha karşı tam avlanmaktan vazgeçmek üzereydi ki güneşin doğduğu yönde büyük bir gölge belirdi.

“Eve yaklaşmalıyım,” dedi Lanceolada. “Günlerdir bazı sesler duyuyorum. Tetikte olmam gerek.”

Dikkatli bir şekilde gölgeye doğru yürüdü.

Söz konusu ev verandalı, beyaz badanalı, eski ve ahşap bir binaydı. Etrafında birkaç baraka vardı. Bu ev eskiden beri boştu. Bugünlerde at kışnemeleri, metal sesleri gibi rahatsız edici, tuhaf, bir insanın varlığını ta uzaklardan belli eden sesler geliyordu. Ne kötü...

Ne olduğunu anlaması gerekiyordu. Hemen işe koyuldu.

Bir kapının açıldığını duydu. Başını kaldırdı ve ufukta günün ilk ışıklarını fark etti. Kendisine doğru ilerleyen ince, uzun ve güçlü bir gölge gördü. Aynı zamanda az ötesindeki bir düşmanın varlığını işaret eden, sert ve kendinden emin ayak seslerini işitti.

“Bir insan bu!” diye mırıldandı. Hemen savunma pozisyonunu aldı.

Gölge şimdi onun üzerindeydi. Bir anda yanında kocaman bir ayak belirdi. Lanceolada hızla başını bu ayağa doğru çevirdi ve önceki pozisyonunu aldı.

Adam durdu: Çizmelerinin üzerinden ayağında bir darbe hissetti. Hiç hareket etmeden etrafındaki otlara baktı. Henüz gün yeterince ağarmadığı için hiçbir şey göremedi. Yoluna devam etti.

Lanceolada, bu adam sayesinde evde bir yaşam belirtisi olduğunu bütün çıplaklığıyla gördü. Bu eylemin büyük bir trajedinin başlangıcı olacağından emin olan Lanceolada, deliğine geri çekildi.

II

Ertesi gün Lanceolada, insanın gelişile birlikte tüm yılan ailesinin tehlikeye düşeceğini hissetti. İnsan ve yıkım, çok

eski zamanlardan beri tüm hayvan halkları için aynı anlamı taşıyordu. Özellikle engerek yılanları için bu, iki türlü felaket demektir: yabani otlar arasında ilerlerken kullanılan pala ve ormanla birlikte gizli sığınakları yok eden ateş.

Bu nedenle derhal bir şey yapılması gerekiyordu. Lanceolada eyleme geçmek için yeni geceyi beklemeye karar verdi. Pek çaba harcamadan, kendine eşlik edecek iki yardımcı buldu, onlar da alarm durumuna geçti. Saat on ikiye kadar, diğer yılanlarla toplantı yapmak için uygun bir yer düşündü. İki saat sonra, sabah saat ikide, Yılanlar Kurulu –tam olmasa da– en azından karar almak için gereken çoğunlukla toplandı.

Ormanın ortasında beş metre yüksekliğinde, doğal taşlardan oluşan bir duvarın dibinde, girişi eğreltiotlarıyla gizlenmiş bir mağara vardı. Burası daha önceleri, bir çingiraklı yılan olan Terrífica'nın sığınağıydı. Yaşının da yaşlısıydı, kuyruğunda tamı tamına otuz iki çingirak vardı. Yüz kırk santim uzunluğunda ve bir şişe kalınlığında, muhteşem bir yılan türüydü; sarı renkte ve eşkenar dörtgen biçimindeki deseniyle güçlü, inatçı, hiç kıpırdamadan düşmanın yedi saat sabırla bekleyebilen, cüssesine göre çok büyük olmasalar da uzun, sivri dişlerini çeviklikle kullanabilen, tüm engerek yılanları arasında hayranlık uyandıran bir yilandı.

Böylece, çingiraklı yılanın başkanlık ettiği Yılanlar Kurulu, yaklaşmakta olan tehlikeye karşı toplandı. Lanceolada ve Terrífica'dan başka, bölgenin diğer yılanları da oradaydılar: Yanları kırmızı çizgili ve özellikle sivri kafasıyla türünün en küçüğü olan Coatiarita ve uzun, somon renkli şeritler üzerine beyaz ve kahverengi çizgileriyle kendini beğenmiş, kibirli bir şekilde uzanan, adını onu keşfeden doğabilimciden alan güzellik abidesi, zarif Neuwied de oradaydı. Güney'de melez engerek dedikleri, güzellikte Neuwied'in

rakibi olan, güçlü ve gözüpek Cruzada da gelmişti. Adı kadar acımasız olan zalim Atroz¹ ve son olarak altın renkli şeritlerle kaplı, yüz yetmiş santimetrelik siyah, kadife gövdesini özenle deliğinde saklayan Urutú Dorado da oradaydı.

Terrífica dışında kuruldaki tüm yılanların ait olduğu muhteşem Lachesis türü, yani engerekli yılanlar, desen ve renk konusunda eskiden beri süregelen bir rekabet içindeydiler. Gerçekten de yeryüzünde onlar kadar özenilerek yaratılmış çok az canlı vardır.

Engerek yasalarına göre, ülkede yaygın olarak görülmeyen, sayıca az olan nadir türler, Yılan İmparatorluğu'nun meclisinde başkanlık yapamazdı. Bu nedenle, çok ölümcül olduğu halde nadir görülen bir tür olduğu için Urutú Dorado, bu onurlu görevi kendisinden daha güçsüz ama yaygın bir tür olan çingiraklılara bırakmak zorunda kaldı.

Kurul, yeterli sayıda çoğunluğa ulaşmıştı. Terrífica oturumu başlattı.

“Kardeşlerim!” dedi. “Lanceolada, imparatorluğumuzun insanlar tarafından istila edildiği konusunda bizleri bildirdi. Öyle sanıyorum ki hepimiz, imparatorluğumuzu düşman istilasından kurtarmanın arzusu içindeyiz. Tek bir çare var: savaşmak! Bugüne kadarki deneyimimiz bize topraklarımızı terk etmenin hiçbir işe yaramadığını gösterdi. Sizin de iyi bildiğiniz gibi bu savaş, insana karşı açılmış, geri dönüşü olmayan bir savaştır. Bu gecedен itibaren herkes kendi gücü ölçüsünde bu savaşa katkıda bulunmalıdır. Ben de bugüne kadar insanlığa karşı olan hoşgörümü bir kenara bırakıyorum: Artık bir çingiraklı yılan değilim. Ben de sizler gibi onlara karşı ölümün kara bayrağını dalgalandıran bir engerek yılanıyım. Bizler ölümün ta kendisiyiz kardeşlerim. Şimdi birimiz savaş planımızı açıklasın.”

Yılan İmparatorluğu'ndaki herkes, Terrífica'nın çok güçlü

1 (İsp.) Atroz: Gaddar, zalim, acımasız.